

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

4. februar 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 107 af 18. januar 2022 stillet efter ønske fra Kim Valentin (V)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse, hvilke konsekvenser de negative renter har for den økonomiske aktivitet i samfundet på både kort og lang sigt?

Svar

Meget lave og i nogle tilfælde negative renter har kendetegnet det seneste årti på tværs af de avancerede økonomier. Der er flere grunde til, at renterne er faldet til de lave niveauer. En væsentlig årsag er, at inflationen har været lav i mange lande. Men strukturelle ændringer i husholdningers og virksomheders opsparings- og investeringsadfærd er også en vigtig del af forklaringen. Specielt har det spillet en vigtig rolle, at vi globalt set bliver ældre og befolkningstilvæksten er faldende. Samtidig har opsparings tilbøjeligheden været stigende blandt andet som følge af, at en række vækstøkonomier udgør en voksende andel i verdensøkonomien.¹

Den toneangivende pengepolitiske rente i Danmark har været negativ det meste af tiden siden juli 2012. Pengepolitikken i Danmark føres af Danmarks Nationalbank med henblik på at opretholde den faste kurs på kroner over for euro. Analyser fra Danmarks Nationalbank peger på, at gennemslaget fra de pengepolitiske renter til økonomien stadig fungerer under negative renter.²

De lave renter er med til at stimulere økonomien. En lavere rente mindsker incitamentet til at spare op og gør det billigere at låne til at finansiere investeringer og forbrug. Samtidig bidrager lave renter til at øge husholdningernes formuer gennem højere værdi af boliger, aktier og obligationer, hvilket også kan øge efterspørgslen. Lavere renter kan således være med til at stimulere den økonomiske aktivitet på kort sigt.

Dette kan dog også resultere i, at flere husholdninger og virksomheder forgælder sig betydeligt, hvilket kan skabe grobund for finansielle risici og mulige afledte negative konsekvenser heraf for samfundsøkonomien. Samtidig kan det også give anledning til flere investeringer i et forsøg på at opnå et tilfredsstillende afkast, og

¹ Jf. blandt andet kapitel 7, *Økonomisk Redegørelse, august 2019* s. 128-132 samt Adolfsen og Pedersen, Den naturlige realrente i Danmark er faldet, *Danmarks Nationalbank Analyse, nr. 13*, juni 2019.

² Se blandt andet Abildgren og Küchler, Firmaer med negativ rente på bankindsud nedbringer gæld og investerer, *Danmarks Nationalbank Analyse, nr. 24*, november 2020 og Mandsberg, Otte og Spange, Privatkundernes reaktion på negative indlånsrenter, *Danmarks Nationalbank Analyse, nr. 9*, april 2021.

dermed en øget økonomisk aktivitet, men det kan samtidigt være med til at øge husholdningers risikotagning.³

På langt sigt vil man forvente, at den økonomiske aktivitet vil være bestemt af strukturelle faktorer, ikke mindst størrelsen af arbejdsstyrken og produktivetsniveauet.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen

Finansminister

³ Se evt. også kapitel 7, *Økonomisk Redegørelse, december 2019*, s. 159-165.